

Tumblrteksten

2020

Oosterschelde bij Hansweert

Te water (8/4)

Het ziet er naar uit dat Chirripo a.s. zondag het water weer in gaat. We gaan dan naar onze vaste ligplaats aan het Spaarne. Of we daarna nog kunnen vertrekken? Corona mag het weten.

Op zijn plekkie (12/4)

Vanmorgen is het "hellen" geheel volgens plan gebeurd. Terwijl wij op gepaste afstand toekeken heeft de helploeg van de vereniging Chirripo naar de kraan gereden en haar (is een boot met een naam die eindigt op een o vrouwelijk?) in het water laten zakken. De motor startte keurig netjes. Nu liggen we dus op onze zomerligplaats. Maar of we daar ooit weg komen???

Varen tijdens corona (1/6)

Nu we niet naar Scandinavië kunnen, hebben we besloten maar eens een rondje IJsselmeer te gaan doen en misschien nog een stukje naar het zuiden te gaan. Noodgedwongen blijven we in Nederland. Volgens de laatste berichten zijn we de hele zomer niet welkom in Denemarken en kunnen we in Duitse havens -in elk geval in die van Norderney- alleen maar aanleggen als we tenminste zes nachten boeken. Dat is dan weer iets teveel van het goede.

De situatie in de Nederlandse havens is wat onduidelijk. Het blad Zeilen publiceert een kaartje met de beschikbare ligplaatsen en de voorzieningen die open zijn, maar dat wisselt ongeveer met het uur. Steeds meer plaatsen openen de toiletgebouwen. De douches blijven over het algemeen gesloten. Dat wc's bruikbaar zijn lijkt me een uitstekend idee. Lang niet alle boten beschikken over een vuilwatertank en vaarwater dat vergeven is van de drijvende drollen is niet erg aangenaam. Ik zie ook de mensen nog niet poepen in de bosjes en hun producten daarna meenemen in een plastic zakje. We zijn niet, zoals de meeste hondenbezitters, getraind uitwerpselen op te ruimen. Douchen is een minder probleem. Wij hebben drie grote waterflessen die we vullen en dan in de zon zetten. 's Avonds gaat daar nog wat water uit de boiler bij en we gieten het op de achterplecht van de boot over ons heen als een geïmproviseerd stortbad. Dat je dan bloot op de boot staat is onbelangrijk. Mijn vader reageerde in dergelijke omstandigheden met "wie kent mijn kont in Keulen?". Ikzelf vind dat mensen maar de andere kant uit moeten kijken als ze zich er aan storen. Het plan is om vanaf onze huidige ligplaats Muiderzand, de haven van Almere, naar Lelystad te gaan. Hoe de situatie daar is vragen we morgenochtend we even na.

Vanmiddag ga ik maar eens een biertje halen op het terras bij de haven.

Want vanaf heden kan dat weer.

Marker Wadden (3/6)

Natuurlijk zijn we niet in Lelystad beland. Als ik een bestemming aankondig gaan we er meestal niet naar toe lijkt het wel.

We hebben de Marker Wadden bezocht. Dat is een kunstmatig krekengebied iets ten zuiden van de Houtribdijk die van Enkhuizen naar Lelystad loopt. Natuurmonumenten heeft er een haven aangelegd en men is bezig met het bouwen van allerlei voorzieningen. Het cafeetje is bijna klaar en ook de andere gebouwtjes schieten op. De paden daarentegen zijn alleen nog niet maar sporen in het zand. Alle daken zijn al voorzien van zonnepanelen. In de toekomst zal een deel van de huisjes worden verhuurd door Landal. Op dit moment is het er zeer rustig. De boot vanuit Bataviahaven in Lelystad vaart niet vanwege de corona en dus zijn er geen vogelaars die de grote variatie aan watervogels komen bescieden. De excursies zouden dit jaar beginnen maar dat is nog even uitgesteld.

De Marker Wadden bestaan uit een aantal losse eilanden, waarvan er slechts één toegankelijk is. De andere, dat zijn er een stuk of vijf, zijn verboden terrein voor mensen. De afgelopen jaren is er in watersportkringen nogal wat bezwaar gemaakt tegen de aanleg van dit natuurgebied, maar volgens mij levert het voornamelijk nieuwe kansen op, temeer daar er in dit deel van het Markermeer (volgens sommigen heet het het zuidelijk IJsselmeer, waarvan acte!) op dit moment stevig gebaggerd wordt.

We hebben in een van de zesentwintig boxen die voor bezoekende jachten bestemd zijn gelegen. Daarnaast is er nog een steiger waarlangs de jachten kunnen "stapelen" maar dat mag momenteel niet. Dat het er druk kan zijn bewijst het bord "VOL" dat aan het rode bakboord havenlicht kan worden opgehangen. Hoe nieuw het allemaal is is te zien aan de uitvoering van deze mededeling: een hardboard plaat met een touwtje er aan en letters van ducktape.

Foto: boscalis.com

Weer even thuis (7/6)

Vanaf de Marker Wadden zijn we naar Enkhuizen gekruist. De Buyshaven was de enige haven waar we nooit hadden gelegen, dus dat moest er maar eens van komen. Je ligt er rustig en beschermt onder de bomen. Uiteraard waren ook hier de douches niet te gebruiken. Verder was het aangenaam. Voor de wandeling met Ollie hebben we de stadswallen van Enkhuizen ontdekt, bereikbaar via een van de laatste onbewaakte (voetgangers)spoorwegovergangen die ons overbezorgde land nog rijk is. Het leverde een prachtig rondje op door het groen.

Omdat de wind in de noordhoek blijft zitten en de temperatuur rond de 15 graden blijft steken hebben we besloten te verhuizen naar ons comfortabele appartement met douche. Vanuit Enkhuizen waren we met gemak binnen een dag weer terug. Dus liggen we weer op Schoterog, wachtend op beter weer. Dat zou halverwege volgende week moeten komen.

Scheveningen (12/6)

Vandaag zijn we vertrokken voor een herkansing. Het weer ziet er een stuk beter uit voor de komende week en ook voor de middellange termijn zijn de vooruitzichten positief.

Het blijft een mijl op zeven om vanuit Schoterog een goed vaargebied te bereiken. En dan hadden we alles nog goed gepland en hadden we bruggen en sluisen mee. Toch deden we er ruim tweeënhalve uur over om bij IJmuiden buitengaats te geraken. Dan blijkt maar weer eens hoe mooi zeezeilen is met een half windje van een knoop of vijftien. Zonnetje er bij en dan de kust langs te zien schuiven: genieten.

Met de jachthaven van Scheveningen is het in coronatijd nogal moeilijk communiceren. De marifoon noch de telefoon werden beantwoord en de inmiddels op mijn telefoon geïnstalleerde Bluewater-app vertelde zelfs in de haven dat we hem alleen mochten gebruiken dichtbij het

havenkantoor. Uiteindelijk mochten we digitaal aanmelden en betalen. De -unieke(!)-toegangscode voor het hek en het sanitair werd ons medegedeeld en zo was alles geregeld zonder dat we een hoogwaardigheidsbekleder hebben gezien.

Het sanitair is nog steeds beperkt geopend. De wc's zijn te gebruiken maar de douches gaan komende maandag pas weer in functie. Dus hebben we weer opgewarmd water over ons heen staan gooien op de achterplecht. Net toen we dat gedaan hadden zag ik een bewoner van de buurboot met zijn handdoek uit het sanitairgebouw komen. Er schijnt één douche open te zijn. Ik ben vanmiddag wezen kijken en alle deurschuifjes stonden op rood. Had ik toch maar even moeten rammelen.

Nostalgie (15/6)

De komende twee weken dreigt het mooi weer te blijven dus we hebben besloten een beetje rond te gaan hangen in Zeeland en rond het Haringvliet. Dat is een trip down memory lane: het Slijkgat is ouderwets lastig te varen vanwege zijn meanderend vaarwater en de Goereese Sluis is nog even efficiënt. Nieuw was de droogvallende plaat voor de dam, nu voorzien van een zonnende zeehond. De oude monding van het Haringvliet is zwaar dichtgeslibd dus het is zaak goed op de betonning te varen, zeker bij laag water.

We hebben besloten deze keer Cape Helius niet aan te doen maar door te varen naar Middelharnis. Dat blijft een pareltje, zeker met een zonnetje en niet al te veel mensen, wat nu natuurlijk het geval is dankzij corona en het laagseizoen. In Middelharnis is van alles veranderd. Ik ben er een jaar of zeven niet meer geweest en nu hebben ze ineens nieuwe appartementen vlak bij de havenkom neergezet. Ook de terrasjes rond de binnenhaven staan op nieuw plaveisel. Daardoor staan de tafeltjes nu gewoon recht in plaats van op drie poten te wiebelen. Vriend Gio heeft die scheefstand nog eens een nieuw glas voor zijn iPhone gekost. Wat ook opvalt is hoeveel de huizenprijzen hier verschillen met Haarlem. Voor een prachtig oud opgeknapt pand vraagt men hier € 2.500 per vierkante meter, bij ons is dat ruim het dubbele.

Gisterenavond was de laatste keer douchen op de achterpunt. Vanaf nu zijn de sanitaire voorzieningen weer geheel te gebruiken. De corona-regels worden versoepeld. Tot wat voor krankzinnige willekeur die regels hebben geleid hoorde ik vandaag van de havenmeester. Een schip met een box in Middelharnis is afgelopen najaar op de kant gelegd in Stad aan het Haringvliet, vijf kilometer verderop. De eigenaar mag pas vandaag naar zijn boot op het droge toe want de haven daar was tot nu toe alleen toegankelijk voor vaste ligplaats houders. Hij lag op het droge dus hij kwam er niet in.

Laveren (17/6)

Op het Haringvliet hebben we weer eens ervaren wat het is om echt te zeilen. De wind was behoorlijk op de kop dus zijn we, al kruisend, naar Willemstad gevaren. Daarbij moet je enorm opletten want in het stuk tussen Tiengemeten en Flakkee liggen verschillende ondiepten, gemarkeerd door fietspadbetonning. Voor de meeste mensen zal ik dat moeten uitleggen. Normaal liggen er rode en groene tonnen die het vaarwater markeren. In toeristische gebieden staan er extra kleine boeien die de diepte aangeven. Op het Haringvliet is dat twee meter. In de lengterichting van het water kom je eerst een rood-groene markering tegen met een bolletje bovenop en stroomopwaarts rechts daarachter rode (met een vierkantje er op) en links groene (met een driehoekje). Als die weer bij elkaar komen, wordt er afgesloten met een rood-groene. Ertussen moet je dus niet varen want daar is het minder dan twee meter diep.

Zoals gezegd moesten we kruisen. Ollie heeft daar iets tegen. Zodra we gingen klaar maken om overstag te gaan begon hij achterdochtig te kijken en bij de commando's: "klaar om te wenden" en "ree" moest er luid geblaft worden. Dat leverde een nogal rumoerig tochtje op. Hij is het laveren natuurlijk nauwelijks gewend. Bij ons zeezeilen hebben we steeds lange stukken kunnen varen zonder overstag te gaan. Als we een slag moesten maken voeren we daarna meestal enkele

mijlen naar buiten voordat we weer de kust opzochten. En was de wind helemaal tegen dan motorden we of bleven in de haven liggen.

Gisteren in Middelharnis lag er achter ons een strijkijzertje van een meter of zeven, bewoond door twee Duitsers en een hond. Opvallend genoeg was dit enorme schip voorzien van twee tv's, eentje op een draaiplateau in de kuip en eentje in de kajuit. De hond was van een mij onbekend merk, grootte herder. Drie maal per dag werd hij uitgelaten: een rondje om het sanitair, poepen, klaar! Op een gegeven moment viel op dat er een pomp aanstond en het bootje regelmatig water spuugde. Ik ben gaan vragen of ze soms lek waren en of hun bilgepomp aan het werk was. Dat had ik fout: het was de airconditioning. Ik was geheel gerustgesteld. Dankzij de koeling, de openstaande deuren van de kajuit en de omgevingstemperatuur van 22 graden heeft de hond het niet te warm gehad.

Aan de grond (19/6)

In de eerste jaren dat we de boot hadden zijn we drie keer naar Oude Tonge gevaren. Je ligt er in het plaatsje aan het einde van een lang havenkanaal dat zich door de dijk van het Volkerak boort en dat kan worden afgesloten met een oude keersluis. De aanvaart heeft een geringe diepte maar dat was in het verleden geen probleem. Nu dus wel. Net buiten de keersluis, in de vaargeul zaten we plotseling vast. Met heel veel moeite hebben we op de motor de boot weer vlot gekregen en zijn omgedraaid. Oude Tonge is voor ons blijkbaar onbereikbaar.

Vanmorgen zijn we vertrokken uit Willemstad, waar we twee nachten hebben gelegen in de buitenhaven. Je kunt er ook aan de kade in de kom liggen, heel idyllisch aan de oude kade met zijn kinderhoofdjes, maar daar is het vaak erg druk met patsersboten van mensen die gezien willen worden. Bovendien is het sanitair dan een roteind lopen. Wij prefereren tegenwoordig de plebejische steigers buiten de vesting. Aan een van die steigers lag Tim met zijn motorboot. Ik zat op het dek een beetje op mijn gitaar te pielen toen ik werd aangesproken door een vriendelijke Belg met een Gibson-shirt aan. Hij nodigde me uit in zijn studio op de boot. Dat was niets teveel gezegd. Zijn interieur stond vol met gitaren, een mengpaneel, drie geluidsinstallaties en een aantal gitaarversterkers voorzien van diverse effectapparatuur. We hebben nog even een bluesje zitten spelen en hij heeft zitten vertellen over zijn muzikale leven.

Via de Krammer- en de Volkeraksluis zijn we weer op zout water beland. In plaats van in Oude Tonge zijn we terecht gekomen in Sint-Annaland, twee dagen eerder dan gepland. We weten dat het bij de aanvaart er naar toe ook mis kan gaan. Toen we in 2008 hier de schipperscursus deden liep een van de instructeurs(!) vast naast de vaargeul in de Krabbenkreek. Je zit op getijdenwater en de slikken aan weerszijden van de vaargeul vallen droog. Helaas zie je dat niet bij halftij. Toentertijd ging dat maar net goed ondanks dat het afgaand water was en hij dus steeds vaster zou zijn komen liggen. Ik heb goed opgelet want ook bij stijgend water is aan de grond lopen niet de bedoeling. En ik wou dat niet voor de tweede keer op een dag meemaken. Ook mijn cursus verliep destijds niet vlekkeloos. Bij het achteruit inparkeren -je moet dat goed oefenen- heb ik de tekst van het bordje "gereserveerd" veranderd in "ge serveerd" door er met de zwemtrap van de oefenboot tegenaan te varen. Het bordje was inmiddels vervangen.

Racen naar de brug (21/6)

De Zeelandbrug heeft een doorvaarthoogte van tussen de dertien en zestien meter. Op de Oosterschelde is er een getijdenverschil van een meter of drie. Wij naderden de brug tegen laag water en bovendien was het bijna springtij. Dan is het laagwater lager en het hoog hoger. Ik had de brug al drie keer opgeroepen op de marifoon maar kreeg geen gehoor. Totdat ik me realiseerde dat ik hem "Haringvlietbrug" had genoemd en daar reageerde hij uiteraard niet op. Hij gaf een doorvaarthoogte aan van 16,15 meter, ruim voldoende voor onze veertien en een half. Op de routeplanner zag ik dat we twee minuten te laat voor de brugopening zouden arriveren. Onze kant

mocht eerst en dan de tegenliggers. Ik heb de brugwachter opnieuw opgeroepen en hem gevraagd of we er toch nog door heen mochten. We kregen toestemming om door het rode licht te varen als we maar goed stuurboordwal zouden houden. Onder vol zeil en met de motor er stevig op zijn we onder de openstaande kleppen door geracet. Een tegemoetkomende schipper gebaarde nog: "wat doe JIJ nou?" maar we hadden toestemming.

In Zierikzee zijn we bij de watersportvereniging gaan liggen. Daar lig je in boxen en niet, zoals in de gemeentehaven een stukje verderop, langsij. Nu is het er niet druk maar in het hoogseizoen lig je daar regelmatig drie dik of meer. Bovendien hebben we er te maken gehad met een zeer vervelende havenmeester. De man was oud, dus misschien nu met pensioen, maar waarom niet naar de veel gemoedelijker vereniging?

Ondanks corona hoor je in de stad vrij veel Duits. En er zijn op zondag veel meer winkels open dan ik verwachtte. Of dat het gevolg is van een inhaalslag in deze virustijd of omdat Zierikzee een heidense enclave is op dit christelijke eiland, wie zal het zeggen?

Een heen-en-weertje met zeehonden (23/6)

Over christelijke dorpen gesproken, Wemeldinge maakt op mij helemaal de indruk dat het met het Reformatorisch Dagblad is dichtgeplakt. Wat dan wel weer meevalt: de buurtsuper Spar is op zondag geopend tussen 9 en 1. Het dorp bestaat uit vijftiger jaren woningen waar men de laatste tien jaar een aantal nieuwe straten tegenaan heeft geplakt. Dat is, behalve aan de huizen, ook te merken aan de namen, zoals de Koningin Maximastraat. Maar de oude molen blijft toch domineren.

We zijn in Wemeldinge beland omdat we niet terecht konden in Burghsluis. Hanneke heeft een uit haar jeugd stammende liefde voor Haamstede en de duinen aldaar. Burghsluis is, zoals de naam al doet vermoeden, het haventje bij Burgh-Haamstede dus daar moesten we zeker heen. Tot nu toe liggen alle havens verre van vol, we zagen dan ook geen reden om te reserveren. Dat was geen goede keuze: er was geen plek. De havenmeester vertelde dat hij niet mocht stapelen en hij weigerde ons de toegang. We zijn terug gevaren. Dit jaar is voor het eerst het Oliegeultje, het vaarwater voor de Oosterscheldekering ten noorden van Neeltje Jans, opengesteld. Je kunt dat het beste op hoogwater nemen omdat er nogal wat ondiepten zitten en wij waren er precies op laagwater. Wachten op hoogwater had ook weinig zin want dan heb je op de rest van de Oosterschelde stroom tegen en dat is niet lekker. Dus maar omgekeerd en langs de Plompe Toren weer terug, ondertussen geholpen door het gedraaide tij. Dat tij zorgde er voor dat we weer precies op openingstijd bij de Zeelandbrug arriveerden en via het Brabants Vaarwater (je wordt zo heel erg goed in topografie) zijn we in Wemeldinge beland. Onderweg kwamen we uiteraard weer zonnende zeehonden tegen. Die liggen altijd op de droogvallende Vondelingenplaat achter de groene BV-tonnen. Ik heb nog geprobeerd wat foto's van ze te maken maar die vind ik niet goed genoeg om als omslag van dit verslag te dienen. Ik zal mooiere maken.

Bootnamen (27/6)

- MAKE MY D
- NAVIKE
- WHISKY
- SESCOV
- SATISFACTION
- RUBY TUESDAY
- LADY JANE
- YAMAJAO
- SKYPE
- DE SJAAK

- BIG BANG
- PIÑA COLADA
- CHEERS
- WAD 'N ROOS
- FRANGIPANI
- MAJESTELT
- KLEDDER
- ZEE VAN TIJD
- NYMPHEA
- HAGELSLAG

U mag mij natuurlijk ook volgen naar de kerk (27/6)

Schouwen Duiveland is zeer godvruchtig. Als je rondfietst word je in bijna alle plaatsen welkom geheten in de kerk, soms in twee denominaties binnen een dorp van naar schatting tweehonderd inwoners. Ik leefde nog even in de veronderstelling dat het hier misschien een regiofunctie betrof, maar vijf kilometer verder was het van hetzelfde laken een pak.

In Scharendijke liepen we in de plaatselijke Plus supermarkt toen we ons afvroegen of we de volgende dag, zondag, boodschappen zouden kunnen doen. Ik vroeg aan een van de verkopers of ze morgen open waren. "De winkel is morgen geopend, maar wij zijn er niet". Zijn collega vulde aan: "Maar u mag mij natuurlijk ook volgen naar de kerk". Het is wel te hopen dat er dan minder dan dertig bezoekers naar de dienst komen. Anders mag ik er vóór 1 juli niet eens in.

Goes

Goes (4/7)

Jachthaven de Werf in Goes is het leukste haventje dat ik ken. Het wordt omzoomd door bomen en heeft een kneuterigheid die zeer charmant aandoet. Om er te komen moet je de sluis door en dan het kanaal af. Dat kanaal wordt onderbroken door twee bruggen waarvan de laatste honderd

meter voor de haveninvaart. Als je doorvaart kom je in de binnenhaven van Goes waar je ook kunt afmeren. Dat wordt voornamelijk gedaan door de grotere motorboten.

De Werf wordt gedomineerd door een nep-vuurtoren bij de invaart. In die vuurtoren bevindt zich een wc-pot. De muren van het toilet zijn mooi wit afgestuct, en denk er aan om het licht bij verlaten uit te doen! Op het grasveld naast de oude loods heeft zwager Jan een aantal jaren geleden nog eens zijn tentje opgezet, de havenmeester vond het prima. Alles ademt liefde voor de vereniging en aandacht voor de tradities van deze jachthaven, van de geteerde loods tot de oude botenkraan waar de leden reparaties aan het onderschip kunnen doen.

Goes zelf is een prima stadje, volgens mij ten onrechte wat vergeten door het toerisme. Het heeft een, jammer genoeg beperkt aantal leuke straatjes en een mooie grote markt. Alles ademt traditie. Achter oude geveltjes ontdek je hofjes en pleintjes, sommige sfeervol ingericht als horecagelegenheid. Voeg daar nog een aantal goede supermarkten (twee grote Jumbo's) en een mooie hoedenzaak aan toe en je snapt waarom ik bijna van Haarlem naar Goes zou verhuizen. Maar dat gaat toch nog nét iets te ver.

Druk, druk, druk (9/7)

In Middelburg is het druk. Het voetgangersgebied in het centrum is vergeven van de Duitse toeristen en de terrasjes zitten, ondanks het matige weer, vol. Aan de andere kant is dat ook wel logisch omdat je als badgast wel erg enthousiast moet zijn om nu in een zelfgegraven kuil aan het strand te gaan zitten. Van corona maatregelen merk je ook niet veel meer. Terwijl ik dit schrijf besef ik dat er bij mij al een enorme gewenning is opgetreden. Mensen houden bij winkels en kraampjes de op de straat aangebrachte strepen redelijk aan. Alleen het passeren, waarbij men een paar weken geleden nog grote bogen om elkaar heen maakte, gaat niet meer zo op afstand. Slechts een enkele oudere heeft nog de neiging van het trottoir af te stappen om je er langs te laten.

Middelburg heeft veel meer mooie straatjes dan ik me kon herinneren. Bij de Kuiperspoort zijn de oude huisjes mooi geconserveerd en samengevoegd tot het Instituut voor Kunstzinnige Vorming en de Zeeuwse Muziekschool. Het plaveisel doet 17e eeuws aan en de stokrozen in bloei zorgen voor een idyllische sfeer. Gek genoeg kom je juist daar bijna geen toeristen tegen. Pareltjes liggen meestal verstopt, ditmaal niet in een schelp maar in smalle doorgangen en aan één kant achter een 70-er jaren kinderdagverblijf.

In de binnenhaven liggen we voor een vijftal oude pakhuizen, waarvan er eentje is omgebouwd tot sanitairgebouw annex clubhuis van de watersportvereniging. Het is een heel apart gevoel om onder de douche te staan en de planken boven je te horen kraken door de bezoekers van het restaurant/clubhuis. De panden hebben dierennamen: 't Witte Paart, de Muyl, de Kemel, de Oliphant en de Kameel. Of de kemel vernoemd is naar de kemelgeit, de verstrekker van angorawol, daarover zijn de historici het oneens.

Maar men probeert je via bordjes aan de gevels toch een beetje op de hoogte te houden

Naast en achter de Kuiperspoort

Bij Michiel (10/7)

De Michiel de Ruyterhaven in Vlissingen blijft een leuke plaats om te liggen. Je vaart er in nadat men het voetgangersbruggetje voor de haven heeft opengedaan. Bij laag water kan het een probleem opleveren vanwege de drempel die er ligt, maar op de site van de haven wordt per tien minuten aangegeven hoe diep de invaart is en anders kun je de havenmeester gewoon bellen of oproepen op de marifoon. In de avond wordt tot de volgende morgen de brug open gezet voor de schepen die op het tij willen aankomen of vertrekken.

Vlissingen heeft een aantal gezichten. Er is een klein oud centrum rond de kerk waar een paar leuke straatjes overeind zijn gebleven. Dan is er de boulevard en het havenhoofd met het standbeeld van Michiel de Ruyter dat de grandeur van een mondaine badplaats uitstraalt. Maar wat er vooral bij mij blijft hangen zijn de sfeerloze winkelstraten en de armoedige wijken wat verder van het havenfront af. Tussen het kanaal door Walcheren en het stadscentrum liggen enorme stukken land braak. Alleen wat half vervallen loodsen getuigen nog van een oude industriële bloei. Op en rond die terreinen is men nu bezig met het neerzetten van een aantal nieuwe woningen voor wat waarschijnlijk een moderne woonwijk moet gaan worden. Maar het kan nog wel even duren voordat de vervallen uitstraling van dit gedeelte van de stad verdwenen zal zijn.

Het is een ramp voor de ontwikkeling van de stad dat de geplande marinierskazerne niet door is gegaan. Maar dat de mariniers weigerden hierheen te verhuizen kan ik me voorstellen.

In Willemstad (15/7)

- Hé! Mede-Haarlemmers, ik heb er ook gewoond tot 20 jaar terug en dan kom je een vrouw tegen en daar blijf je dan aan hangen, je weet hoe dat gaat. Waar wonen jullie?
- Op de Hazepaterslaan.
- Oh ja, daar staat dat ziekenhuis.
- Nou, daar staan nu drie flats en in één van die flats wonen wij.
- Ja, mooi wonen vlak bij de Hout en je kunt ook naar het strand.
- Daarom zijn wij er ook gaan wonen, maar u woont nu in Willemstad, ook mooi!
- Zeker, goedemiddag!

Bij de Tenellapas (17/7)

Mijn familie van moeders kant had vanaf kort na de oorlog tot in de jaren zestig de gewoonte om 's zomers een paar weken een huisje te huren bij de familie de Vries in Oostvoorne. We gingen er heen met de stoomtram, bijgenaamd "de moordenaar", die van de Rosestraat via de Putselaan, waar wij woonden naar Oostvoorne reed. Het waren hele familiebijeenkomsten op het erf van de Vries.

Toen we vandaag vanuit Rockanje een duinwandeling maakten kwamen allerlei herinneringen boven. Hoe mijn vader dubieuze grapjes maakte over het Quackjeswater, waar ik overigens als kind niets van begreep, aan de "Tante Alie-plasjes" waar mijn oudtante nog eens overheen is gedragen en aan de mulle zandpaden waar mijn zus en ik, 8 en 10 jaar oud, als trekpaarden fungeerden voor de kinderwagen met babybroer Henk er in. Herinneringen aan de lang vervlogen tijd van zestig jaar geleden. In de Tenellapas groeien nog steeds de waterlelies, alleen de grote karpers die je kon voeren met stukjes brood ontbraken. In gedachten hoorde ik het zuigende, smakkende geluid waarmee zij het aangeboden verorberden.

Tegenwoordig wordt het water geflankeerd door een bezoekerscentrum, een parkeerterrein en een horecagelegenheden. Het terras was redelijk bezet en in het kader van de corona-maatregelen werden de bezoekers verzocht hun handen te reinigen met behulp van een pompje met handgel. Hoe ik ook pompte, er kwam niets uit. We zijn gaan zitten en ik heb gekeken hoe bijna iedereen die na ons kwam vergeefs op het knopje drukte en daarna toch wrijvende bewegingen met zijn of haar handen maakte. Eén meneer keek om zich heen en veegde omstandig zijn nog droge

handen af aan de keukenrol die er stond. Ik heb de eigenaar van de zaak verteld dat de handgel op was. Hij schoot in de lach toen ik vertelde over het nep handen wassen van de bezoekers. “Ja, leuk is dat hè, hoe mensen zichzelf kunnen belazeren” was zijn plat Rotterdamse reactie. Kijk, dat soort directheid mis ik een beetje in Haarlem.

Drukke in Scheveningen

Seaport (19/7)

De haven van IJmuiden noemt zich sinds een aantal jaren Seaport. In de gang van het sanitair laar men met foto's zien hoe er een kunstmatige haven is uitgegraven en hoe daar door middel van een dijkdoorsteking de jachthaven is ontstaan. Rond die haven heeft men horeca en maritieme nering gepland die nooit erg van de grond is gekomen. Je moet wel erg gokverslaafd zijn om het casino te bezoeken en de winkel die zichzelf afficheert met “supermarkt” is eigenlijk een veredelde souvenir- annex drankzaak. In deze tijden van corona zijn de cafeetjes langs de boulevard gesloten op het Chinese restaurant na. De rest is gesloten “wegens verbouwing” en heropent binnenkort. “Wanneer? Dat houden we nog even geheim!!”

In de haven hoef je niet te zoeken naar een plek om te liggen. De elektriciteit, waar je vroeger apart vijftig centenmunten voor moest sparen is nu bij de prijs inbegrepen en ook het water is tegenwoordig gratis. Het digitale informatiebord dat vorig najaar nog de weersverwachting aangaf staat uit en men verzoekt je met bordjes op de meerpalen te betalen met een app. Vandaar waarschijnlijk dat er aan de balie bij het havenkantoor nog maar één, overigens zeer vriendelijk, meisje te vinden is.

Wat me dan wel weer vertedert aan de haven is de duinovergang achter de rotonde bij de bushalte. Men heeft hem het Cornelis Vreeswijkpad gedoopt. Halverwege staat een de oude meester in brons vereeuwigd.

Ik loop al een paar uur te zingen: “Misschien wordt het morgen beter”.

Kenmerkend voor de haven

Penningsveer (21/7)

We liggen weer in Haarlem, nu op onze nieuwe plek aan de Mooie Nel. Het haventje van de JWV in Penningsveer is een stuk lieflijker dan de andere locatie aan het Spaarne. Het is er groen en stil. We liggen tegenover de ark van Pauline, de permanente bewoonster van de haven. Om er te komen moet je 's zomers overvaren met het trekpontje. Dat is een prachtige constructie met twee rollen waar een ketting op zit die je strak trekt door aan de slinger te draaien. In de winter wordt het veer vervangen door een drijvende brug. Nu is die weggehaald om de sloepjes van de botenverhuurder even verderop te laten passeren.

Het nadeel van een ligplaats in Haarlem is dat je altijd via het Noordzeekanaal moet varen om het grote water te bereiken. Bovendien moet je de brug van de A9 passeren die maar driemaal daags open gaat voor boten met een mast. Dat vereist dus enige planning bij aankomst en vertrek. Gisteren ging dat prima. We zijn op tijd uit IJmuiden vertrokken en met een combinatie van zeilen en motoren precies op tijd bij de brug gearriveerd. Zodra je aankomt op het Zijkanaal C, waar volgens Lennaert Nijgh het Spaarne naamloos eindigt, wordt het weer aangenaam. Maar het Noordzeekanaal blijft een ellende.

Het pontje bij Penningsveer

De boot van Klaas (24/8)

In 1958, ik was toen 8 jaar oud, kochten mijn ouders een drogisterij in Capelle aan den IJssel. De vorige eigenaar, Klaas van Erkel, plaatselijk bekend als “Klaas de pinkpil” stopte als middenstander en maakte van zijn hobby zijn beroep: hij ging in de postzegelhandel. Wij betrokken de woning boven de winkel en met de vorige eigenaar werd de overeenkomst gesloten dat zij bij ons in mochten blijven wonen tot een ander huis was gevonden. Dat betekende dat wij, dat wil zeggen mijn vader, moeder, zusje en ik, introkken bij een gezin met drie kinderen. Deze situatie heeft, in de toenmalige woningnood, drie jaar geduurd. Intussen werden we bijna wekelijks vergast op ideeën voor verhuizing van het gezin van Erkel. Het meest tot de verbeelding sprekende plan was dat van een oude zolderschuit in de IJssel in Moordrecht. Uiteindelijk is ook dat niets geworden. Men verhuisde naar een nieuwbouwflat op het Meidoornveld.

Intussen bleef de boot in Moordrecht onbewoond. Met mijn ouders fietste ik op zondag vaak langs de “boot van Klaas” zoals mijn vader hem gedoopt had. Hij lag in het slik tegen de dijk aan langzaam te verrotten. In de tientallen jaren die zijn gevolgd heb ik dat proces gade geslagen. Na een tijd was het dek verdwenen en herinnerden alleen de als een lamsrack omhoog stekende spanten aan het eens zo trotse vaartuig. Toen ik een jaar of zes geleden met mijn eigen boot van Gouda naar Rotterdam voer zag ik alleen een eilandje liggen, begroeid met wilgentakken en een wilde gele bloemenpracht. Van de boot van Klaas was niets meer over.

Dit alles kwam bij mij boven toen ik een bericht van Joyce Roodnat zag op Facebook. Zij postte foto's van de wilgenboten van kunstenaar Jan van Schaik. Ik heb jammer genoeg nooit een beeldreportage gemaakt van de boot bij Moordrecht.

Of het eilandje er nog ligt? Ik ga binnenkort eens kijken.

En nog een rottende boot (30/8)

De eerste keer dat ik in Muiden lag met de boot zag hij er nog redelijk uit. Hij, dat is een houten driemaster, waarschijnlijk een replica van een schip uit de Gouden Eeuw. Hij lag aan de rietkraag, even voor het Muiderslot, tegenover de Koninklijke Nederlandsche Zeil- & Roeivereniging. Ik heb hem de Vliegende Hollander gedoopt omdat zijn zeilen waren gescheurd en volgens de legende dat spookschip die kapotte zeilen gebruikte om tegen de wind in te kunnen varen. Vraag me niet hoe dat kan, in legenden en in bijbelse verhalen kan alles.

Dat moet in 2010 zijn geweest. Nu, tien jaar later, is er van de Vliegende Hollander bijna niets meer over. Zijn masten liggen doormidden gebroken over het vergane dek en halverwege is de romp geïmplodeerd. Zeilen zijn er al helemaal niet meer te bespeuren. Triest hoe een eens zo trots zeeschip is vervallen tot een rottende hoop planken. Hij zal nooit meer zeilen, laat staan tegen de wind in.

Toen en nu (foto uit 2010 van Gio Lassooij)

Lelystad (2/9)

Lelystad moet ontworpen zijn door een misantroop. Het centrum heeft meest saaie winkelstraten die ik ooit ben tegen gekomen. Het is voorzien van een Zeeman, de Wibra, Action, Lunchroom Harrels en Cafeteria de Boei. Je zoekt er vergeefs naar een behoorlijke schoenenzaak of een keukenwinkel. Die vind je dan wel weer in Batavia-stad, het grote outletcentrum naast de Houtribsluizen die toegang geven tot het IJsselmeer vanuit het Markermeer. Maar dat wordt dan weer gedomineerd door een overdaad aan merk winkels.

Het meest deprimerend zijn wel de wijken aan noord- en westrand. Als je van de Deko Marina naar Albert Heijn gaat, een afstand van krap drie kilometer, doorkruis je de Karveel en de Kempenaar. Dat zijn, samen met de Kogge, de Botter, de Schoener, de Tjalk en de Gondel uit de grond gestampte wijken die absoluut niet van elkaar te onderscheiden zijn. De straten zijn er genummerd en de woonerven voorzien van bordjes "uit". Tussen de haven en de Kempenaar loop je door Karveel 53, 60, 59 en 45 om daarna verplicht de brug over de vierbaans Houtribdreef te nemen. Die laatste is uiteraard verboden voor voetgangers en fietsers. De bushalte is alleen bereikbaar met een bruggetje over de aanpalende sloot. De wijk is groen, dat wel, maar de huizen verdrinken in eenvormigheid en anonimiteit tussen de 30 kilometer straten met drempels. Op drie plaatsen mag je de wijk -uiteraard per auto- verlaten om de wijde wereld in te trekken.

Op het pleintje bij Albert Heijn bevinden zich Lianna's Beautybar, de Bekleder, Slijterij van Yperen en vier kroegen.

Kampen (6/9)

Kampen associeer ik met de gereformeerde kerk. Niet gek natuurlijk omdat de stad de Theologische Hogeschool huisvest. Tegenwoordig heet die natuurlijk Universiteit, de belangrijkheidsinflatie slaat ook hier toe.

Het is er aangenaam. Het oude centrum heeft leuke straatjes en een winkelpromenade met net iets andere winkels dan standaard. Er zitten een paar galerietjes en rommelwinkeltjes. Er is een leuk horecapleintje en twee historische stadspoorten. Op de kop van de haven, die wel plaats biedt aan een kleine twintig passanten, is de oude werf nog steeds in gebruik bij liefhebbers die er de historische schepen onderhouden en restaureren. De havenmond wordt versmald door de replica van een Kamper Kogge. Begin deze eeuw heeft men uit de modder voor de ingang het origineel opgegraven waarvoor dit schip model heeft gestaan. Met deze koggen voeren de Kampenaren in de 14e eeuw al naar de Oostzee om handel te drijven. Zo kon er tot 60 ton vracht per tocht worden vervoerd. Dat verklaart ook de historische welvaart van hanzestad Kampen.

Rond het centrum vind je een ruim opgezet park, tot grote vreugde van Ollie, die er naar hartelust kon scharrelen en snuffelen. Het geheel ademt rust en genoeg uit.

Tot zondagmorgen, dan wordt het gedomineerd door kerkklokken en mannen in zwarte pakken. En in de winkelstraat kun je een kanon afschieten.

De Kamper Kogge

Hylpen (9/9)

We zwerven langs de Friese kust. Eerst hebben we in Stavoren gelegen. Volkomen ten onrechte zijn we beland in de buitendijkse marina. Je ligt daar in een sfeerloos pakhuis voor boten naast strandpaviljoen de Potvis met "het mooiste uitzicht van het IJsselmeer". Niet dus. Als je door de Johan Friso sluis naar binnen vaart, kun je in het centrum afmeren. Er is een aantal slotjes uitgediept en men heeft een nieuw bassin uitgegraven voor boten. Al met al een heel erg leuk plekje om te liggen. En met een veel mooier uitzicht.

Hylpen (Hindeloopen) ligt 6 mijl varen noordelijker. Ook daar heb je een keuze. De oude vissershaven is sfeervol maar je ligt er wat erg te kijk langs de kades met flanerende toeristen. Voor je rust zou je ook in de naastgelegen marina kunnen gaan liggen, je moet er toch heen voor de douches, maar daar is de ambiance aanzienlijk minder.

Hindeloopen is een openluchtmuseum bestaande uit oude huisjes, omzoomd door slotjes en watertjes. Vanuit de oude haven kun je via een handbediende sluis, met ophaalbrug en hengel met betaalklompje, het stadje invaren. Dat wordt overigens alleen gedaan door inboorlingen, toeristen hebben er niets te zoeken. Die beperken zich tot de smalle straatjes die daartoe dan ook zijn voorzien van allerlei quasi-authentieke winkeltjes. Helaas was alles gesloten toen we aankwamen want de hele omgeving was getroffen door een stroomstoring die enkele uren heeft geduurd.

Het is duidelijk te merken dat het toeristenseizoen afgelopen is. De bezoekers die we aantreffen bestaan vooral uit Duitsers. Ook veel boten die we in de havens tegen komen blijken gehuurd door oosterburen. Het is wat verwarrend om een praatje aan te knopen met opvarenden van een jacht met Nederlandse vlag en dan antwoord te krijgen in het Duits.

Een bordje langs de kade in Hylpen vermeldt dat op 22 april 2013 de Hindelooper cultuur een plaats heeft gekregen op de Nationale Inventaris en daarmee erkend is als immaterieel erfgoed. Men legt het zelfs uit: Immaterieel Erfgoed zijn de tradities en rituelen die mensen belangrijk vinden. Daarom doen de inwoners van Hindeloopen hun uiterste best om deze tradities te behouden en de liefde er voor door te geven aan de volgende generaties.

Ik heb geen idee wat ik me daar bij zou moeten voorstellen.

Op het Wad (14/9)

"Ons land is klein dat weet een ieder, dat hebben we op school gehad. Maar het kan groot zijn in zijn schoonheid, ik denk hierbij speciaal aan 't Wad." (Waddenlied, Neerlands Hoop, 1972)

Via Makkum zijn we in Harlingen beland met als doel de Wadden. Omdat we weer op getijdenwater terecht zijn gekomen moeten we rekening houden met de stroming. Dat betekende dat we op de goede tijd bij Kornwerderzand de sluis uit moesten om ons over de Boontjes te laten meeslepen. Dat lukte uiteraard prima. Er bestaat een lijst van aanbevolen vertrektijden voor de diverse bestemmingen. Die voor Harlingen en Vlieland/Terschelling zijn hetzelfde. Wij besloten eerst een nachtje in Harlingen te blijven. Dat was geen gelukkige keuze. Dankzij het mooie weer lagen de volgende dag de waddenhavens helemaal vol en dan word je gewoon geweigerd.

Harlingen beviel prima. We kenden het al van een aantal jaren geleden. Ik heb er nog eens een aantal dagen liggen wachten op Hanneke die nog moest werken toen ik al vakantie had.

Na drie dagen hebben we het risico genomen en zijn vroeg (te vroeg) vertrokken richting Terschelling. Daar konden we zonder problemen een plaatsje vinden. Later op de dag lag het inderdaad vol, maar toen lagen wij afgemeerd. Nu maar eens een paar dagen genieten van het prachtige nazomerweer.

"De Zeeuwse waat'ren zijn ook prachtig, zoals in alle folders staat. Maar ze missen net dát wat het Wad heeft en wat zich niet beschrijven laat."

Terschelling (screenprint van webcam)

Schuitengat (15/9)

De Wadden zijn een verrassend en daardoor verraderlijk vaarwater. Al eeuwen worden ze bevaren door platbodems, oude zeilschepen zonder kiel met in plaats daarvan zwaarden aan de zijden van de boot die, neergelaten, dezelfde functie hebben als de kiel, namelijk het stabiliseren van het schip als het scherp vaart. Platbodems kunnen droogvallen en hebben een geringe diepgang. Op de Wadden is dat allebei belangrijk. De geulen tussen het vasteland en de eilanden zijn vaak ondiep en als een schip alleen maar op het zeil kan varen kun je wel eens stil komen te vallen en als het dan eb wordt heb je een probleem.

Chirripo kan helemaal niet droogvallen. Sterker nog, wij hebben een geul nodig van 1,85 m minimaal. Dat betekent niet alleen dat we behalve Texel, Vlieland en Terschelling geen waddeneilanden kunnen aanlopen, maar ook dat we allerlei routes die op de kaart staan aangegeven niet kunnen nemen. Het verraderlijke van de Wadden is dat er bij eb erg veel land droog valt. Dat is leuk voor wadlopers, maar bij hoger water zijn deze platen onzichtbaar en dus voor een varend schip niet te onderscheiden van de bevaarbare geulen. Gelukkig staan er tonnen die deze geulen aangeven. En dan is er natuurlijk nog de stroming. Twee maal per dag loopt het Wad leeg en steeds zes uur daarna weer vol. In alle info-materiaal over het varen staan aanbevolen vertrektijden voor de verschillende bestemmingen op de eilanden en op het vasteland. Dat zorgt er voor dat je maximaal kunt profiteren van eb- en vloedstroom.

Dat levert soms verrassende verschillen op. Toen we van Harlingen naar Terschelling vertrokken hadden we het eerste stuk keurig een flinke stroom mee. Op een gegeven moment moet je rechts, naar het oosten, afslaan en via de (het?) West Meep naar de Slenk te varen. Meep levert dan een stroom tegen op en zodra je dan weer naar het noorden gaat de Slenk op, loopt de stroom ineens weer mee. Dan hebben we het over een stroom van een knoop of twee, tegen de 4 km/h. En in het water om je heen zie je geen verschil, je volgt alleen de tonnen.

De sterke eb- en vloedstromen hebben ook tot gevolg dat de platen en doorgangen veranderen. Als je van Terschelling naar Vlieland wilde varen moest je altijd omvaren via de genoemde Slenk en West Meep. Zo staat het ook nog op onze oude zeekaart. De laatste jaren heeft de stroom ervoor gezorgd dat er een doorgang is uitgeslepen die een directe verbinding tussen de eilanden mogelijk maakt. Deze verbinding, het Schuitengat, is sinds enige tijd voorzien van tonnen. Volgens

de informatie op internet is de doorgang met 2,70 m bij halfrij ruim voldoende voor ons. Ik was er niet helemaal zeker van dus heb ik bij de havenmeester geïnformeerd of die diepgang inderdaad klopte. Hij vertelde dat dat oude gegevens waren, de geul is inmiddels uitgeslepen tot 3,60 m. We gaan het morgen of overmorgen zien.

Vlieland door het gaatje (17/9)

Vanmorgen was er ruimschoots plaats op Vlieland. Op de site van de haven geeft men nog steeds aan dat het aantal ligplaatsen beperkt is, maar om ons heen zien we een flink aantal lege plekken. Toen we kwamen aanvaren gaf de havenmeester ons via de marifoon te kennen dat we zelf maar een box moesten zoeken.

We hebben inderdaad de route via het Schuitengat genomen. Toen we er doorheen voeren heeft de dieptemeter altijd meer dan 4,5 meter aangegeven. Nu moet gezegd worden dat het wel ongeveer hoog water was. De doorgang is smal maar goed betond en opvallend was dat een aantal zeilboten deze route nam om naar het zuiden te gaan en niet naar Vlieland. Ook de snelle veerboot, een ondiep stekende catamaran, snijdt op deze manier een flink stuk af ten opzichte van zijn vroegere vaarweg.

Vlieland is aangenaam met een zonnetje, een redelijk rustige haven en dito dorp bij een temperatuur van rond de 20 graden. Niet slecht voor deze tijd van het jaar.

We gaan het hier wel een paar dagen uithouden.

Makkum (19/9)

De douches in het sanitair hebben een shampoo-vergeetplankje. Dat is een plankje waar je je douchegel op kunt zetten. Het zit achter het anti-klerenspetterschotje waar de handdoekhaakjes dan weer voor hangen. Regelmatig tref je op het plankje vergeten Axe- of Niveaflessen aan, gevuld met zeepmiddelen. Zelf ben ik ook ontelbare malen mijn shampoo vergeten. Je ziet hem bij

het verlaten van de douchecabine namelijk niet staan! Gelukkig zijn anderen net zo stom als ik, dus heb ik regelmatig door hen achtergelaten reinigingsspul kunnen scoren.

Het sanitair in de stadshaven van Makkum is geweldig. De het oude gebouwtje er naast is geheel gerenoveerd, geïsoleerd en gerestaureerd en men heeft er prachtige douches en toiletten in aangelegd.

Makkum is een maritiem centrum. Er is een gigantische marina, een groot aantal scheepsreparatie bedrijven en een stel grote loodsen van scheepswerven. Aan het einde van het havenkanaal ligt de oude stadshaven met de sluis die toegang geeft tot het achterland. De sluis, met bijbehorende draaibrug gaat een paar keer per uur open voor passerende pleziervaartuigen. Een aantal daarvan overnacht aan de kaden in het oude centrum van het stadje. Dat centrum is uiteraard opgeknapt uit de verdiensten van de plaatselijke horeca en toeristenindustrie, maar het blijft zijn nostalgische uitstraling behouden.

Op doorvaart van de Wadden naar onze thuishaven hebben we deze keer besloten de oude stadshaven aan te doen en de moderne marina over te slaan. We werden aangenaam verrast door het sanitair.

Waarvan acte.

Sixhaven (21/9)

Amsterdam-Noord heeft een verstopt pareltje. Dat is de Sixhaven. Hij ligt aan de overkant van het centraal station, naast de aanlegsteiger van de pont. De invaart is alleen te zien als je komt aanvaren vanaf het IJsselmeer, als je vanaf het westen nadert moet je achterom kijken. De haven wordt omzoomd door groen en maakt een kneuterig gezellige indruk met zijn ophaalbruggetje dat over de sliphelling loopt en de havenmeester die op een klapstoeltje voor het clubgebouw de zaak bestiert. Het sanitair is recent vernieuwd en ziet er schitterend uit. Een rekje in dat gebouw verschaft kaartjes en brochures over het onbekendste deel van de hoofdstad: Noord.

We zijn er beland omdat we hadden afgesproken met zoon Igor die aan de andere kant van het IJ in het "echte" Amsterdam woont en werkt. Ook hij was niet op de hoogte van het bestaan van deze haven.

Afgelopen nacht hebben we gelegen in Hoorn, het prachtige oude stadje met zijn dubieuze standbeeld van Jan Pieterszoon Coen. Je kunt er slenteren langs de binnenhaven waar naast oude schepen ook hedendaagse zeil- en motorjachten afgemeerd liggen. Of zitten op het bankje naast de beeldjes van Hajo, Rolf en Padde, de scheepsjongens van Bontekoe, hoofdpersonen uit een van mijn favoriete jongensboeken. Rond de oude haven en het tot appartementen verbouwde kazerne/gevangenis complex op het Oostereiland heeft men geprobeerd de authentieke sfeer van de stad te bewaren. Jammer is dat je na het passeren van het genoemde beeld van JP terecht komt in een winkelstraat met teveel Wibra en Xenos. Op zoek naar de bakker liep ik er langs de kerk waar mijn oog viel op een mededelingenbord waar naast de aankondiging van de mis ook de gedragsregels ten tijde van corona werden vermeld. Dat je anderhalve meter afstand moet houden snap ik en ook dat je tijdens de viering niet mag meezingen. Maar waarom er stond "Raak uw lichaam niet aan bij het maken van het kruisteken" is mij onduidelijk.

Wat hebben die priesters toch met aanraken van het lichaam?

Uit het water (27/10)

De afgelopen maand hebben we de boot in Penningsveer aan de Mooie Nel laten liggen. Na de nodige schoonmaakwerkzaamheden is hij verplaatst naar Schoteroog om hem op 31 oktober naar zijn winterplekje op de kant te laten zetten. Dat was seizoen 2020!